

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	5
Przedmowa	7

Rozdział I

PIERWSZE WIEKI KOŚCIOŁA W POLSCE (OD X DO POŁOWY XII WIEKU)

§ 1. Tło polityczno-społeczne i ogólnokościelne (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	11
1. Powstanie Państwa Polskiego, charakterystyka jego ustroju i układu społeczno-gospodarczego	11
2. Ogólna sytuacja Kościoła powszechnego	13
§ 2. Chrzest Polski	14
1. Pierwotna religia plemion prapolskich (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	16
2. Zagadnienie chrześcijaństwa obrządku rzymskiego w języku słowiańskim (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	18
3. Przyjęcie chrześcijaństwa przez Mieszka I i znaczenie tego faktu dla Polski (<i>Witold Sawicki</i>)	20
4. Episkopat i duchowieństwo (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	24
5. Misje wewnętrzne i duszpasterstwo (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	29
§ 3. Budowa polskiej organizacji kościelnej. Ustrój Kościoła w Polsce do połowy XI wieku	35
1. Biskupstwo w Poznaniu. Utworzenie metropolii w Gnieźnie (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	36
2. Wpływ chrześcijaństwa na ustrój Państwa Polskiego (do połowy XI wieku) (<i>Witold Sawicki</i>)	45
3. Reakcja pogańska i działalność kościelna Kazimierza Odnowiciela (<i>Witold Sawicki</i>)	49
§ 4. Kościół w Polsce w okresie reformy gregoriańskiej (od połowy XI do połowy XII wieku)	53
1. Polska w orbicie polityki papieskiej (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	55
2. Episkopat, duchowieństwo i duszpasterstwo (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	57
3. Zakony (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	63
4. Chrzystianizacja Pomorza Zachodniego (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	67

5. Wpływ Kościoła na ustrój Państwa Polskiego (do połowy XII wieku) (<i>Witold Sawicki</i>)	70
6. Sprawa św. Stanisława Biskupa (<i>Witold Sawicki</i>)	74
§ 5. Dzieje ustroju Kościoła w Polsce	79
1. Reorganizacja metropolii i nowe fundacje biskupstw (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	80
2. Wspólnoty kanonickie i kapituły. Organizacja wewnętrzna diecezji polskich (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	84
§ 6. Polskie misje zewnętrzne (<i>Ks. Michał Jagusz TJ</i>)	87
§ 7. Życie wewnętrzne i służba Boża	90
1. Życie wewnętrzne i religijność społeczeństwa (<i>Karol Górski</i>)	91
2. Służba Boża w Polsce (<i>Ks. Wacław Schenk</i>)	93

Rozdział II

KOŚCIÓŁ W POLSCE DZIELNICOWEJ. METROPOLIA OSTOJĄ JEDNOŚCI (1139—1304)

§ 1. Tło społeczno-polityczne i ogólnokościelne Polski (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	103
1. Ogólna charakterystyka układu gospodarczego, społecznego i ustroju politycznego Polski	103
2. Ogólna sytuacja Kościoła powszechnego i Stolicy Apostolskiej	105
§ 2. Walka o „wolność Kościoła” w Polsce (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	107
1. Polityka Rzymu wobec Polski w XII i XIII wieku	109
2. Początki reformy gregoriańskiej w Polsce	112
3. Reformy kościelne za rządów metropolity Henryka Kietlicza	115
4. Episkopat Polski XIII wieku; duchowieństwo i duszpasterstwo	119
§ 3. Rola Kościoła w Polsce dzielnicowej	124
1. Udział Kościoła w zjednoczeniu Państwa Polskiego (<i>Witold Sawicki</i>)	125
2. Wpływ Kościoła na ustrój państwa w XIII wieku (<i>Witold Sawicki</i>)	128
3. Kościół w obronie polskości. Działalność metropolity Jakuba Świnki (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	130
§ 4. Zakony (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	134
1. Zakony monastyczne i rycerskie	135
2. Zakony żebracze	137
3. Klasztory żeńskie i ich znaczenie	140
§ 5. Dzieje ustroju Kościoła w Polsce (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	142
1. Metropolia gnieźnieńska i jej zasięg	143
2. Diecezje i ich wewnętrzna organizacja	145
3. Legaci papiescy i synody	149

§ 6. Życie wewnętrzne. Służba Boża. Opieka społeczna Kościoła. Kultura chrześcijańska	151
1. Życie wewnętrzne i religijność społeczna (<i>Karol Górski</i>)	152
2. Służba Boża (<i>Ks. Wacław Schenk</i>)	156
3. Opieka społeczna Kościoła (<i>Ks. Kazimierz Dola</i>)	166
4. Kultura muzyczna Kościoła (<i>Ks. Karol Mrowiec CM</i>)	175
5. Sztuka sakralna (<i>Ks. Antoni Liedtke</i>)	178
§ 7. Polskie misje zewnętrzne	192
1. Polskie misje na Rusi (<i>Ks. Michał Jagusz TJ</i>)	193
2. Chrystianizacja Jaćwingów (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	195
3. Chrystianizacja Prusów (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	197
4. Misje polskie na Litwie (<i>Ks. Michał Jagusz TJ</i>)	201
§ 8. Dzieje nauki teologicznej (<i>Bp Marian Rechowicz</i>)	202

Rozdział III

KOŚCIÓŁ POLSKI W OKRESIE AWINIOŃSKIEGO PAPIESTWA (1306—1386)

§ 1. Ogólna charakterystyka dziejów Kościoła powszechnego i Polski (<i>Ks. Władysław Karasiewicz, współprac. ks. Edmund Piszcz</i>)	209
1. Ogólna sytuacja Kościoła powszechnego	210
2. Papież tego okresu	211
3. Stan społeczno-gospodarczy Polski i jej sytuacja polityczna	213
§ 2. Stanowisko Stolicy Apostolskiej wobec Polski (<i>Ks. Władysław Karasiewicz, współprac. ks. Edmund Piszcz</i>)	214
1. Koronacja Władysława Łokietka	215
2. Stolica Apostolska wobec spraw polskich za Kazimierza Wielkiego	219
3. Kościół wobec sukcesji po Kazimierzu Wielkim	223
4. Kuria papieska i duchowieństwo polskie po zgonie Ludwika Węgierskiego	225
§ 3. Polityka kościelna ostatnich Piastów (<i>Ks. Władysław Karasiewicz, współprac. ks. Edmund Piszcz</i>)	227
1. Polityka kościelna Władysława Łokietka	227
2. Polityka kościelna Kazimierza Wielkiego	228
3. Ludwik Węgierski wobec spraw kościelnych	231
§ 4. Episkopat, duchowieństwo i duszpasterstwo (<i>Ks. Władysław Karasiewicz, współprac. ks. Edmund Piszcz</i>)	233
1. Episkopat, jego działalność, wybitne jednostki	234
2. Duchowieństwo niższe	239
3. Zakony	241
4. Duszpasterstwo	246

§ 5. Oświata kościelna w Polsce (<i>Ks. Władysław Karasiewicz, współprac. ks. Edmund Piszcz</i>)	248
1. Szkolnictwo parafialne	248
2. Szkoły katedralne i studia zakonne	250
3. Uniwersytet Krakowski	252
§ 6. Kościoły wschodnie i inne wspólnoty religijne w monarchii Kazimierza Wielkiego	254
1. Kościół prawosławny w Polsce (<i>Ks. Tadeusz Śliwa</i>)	254
2. Ormianie (<i>Ks. Zdzisław Obertyński</i>)	256
3. Sekty religijne. Początki inkwizycji kościelnej w Polsce (<i>Ks. Bolesław Kumor, Witold Sawicki</i>)	258
§ 7. Dzieje ustroju Kościoła w Polsce (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	261
1. Metropolia gnieźnieńska	263
2. Organizacja Kościoła łacińskiego na Rusi Halickiej	265
3. Diecezje i ich wewnętrzna organizacja	268
4. Kapituły. Synody i ustawodawstwo synodalne	273
5. Legaci i kolektorzy papiescy	275
§ 8. Życie wewnętrzne. Opieka społeczna Kościoła. Kultura chrześcijańska	277
1. Życie wewnętrzne i religijność ludności (<i>Karol Górski</i>)	278
2. Opieka społeczna Kościoła (<i>Ks. Kazimierz Dola</i>)	279
3. Sztuka sakralna (<i>Ks. Antoni Liedtke</i>)	282
§ 9. Polskie misje zewnętrzne (<i>Ks. Michał Jagusz TJ</i>)	295
1. Misje polskie na Rusi i w Mołdawii	296
2. Misje polskie na Litwie	299

Rozdział IV

LATA ROZKWITU. APOSTOLAT POLSKI. PRÓBY REFORMY (1386—1506)

§ 1. Kościół powszechny i Polska w XV wieku (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	303
1. Sytuacja Kościoła powszechnego	304
2. Sytuacja Stolicy Apostolskiej	306
3. Dzieje Polski międzynarodowe i wewnętrzne	307
4. Charakterystyka układu gospodarczego i społecznego Polski oraz jej ustroju politycznego	310
§ 2. Od Jadwigi do Bazylei (1386—1447) (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	313
1. Polska wobec schizmy zachodniej	314
2. Ofiara Jadwigi. Chrzest Litwy i Żmudzi	317
3. Kościelna polityka Władysława Jagiełły	320
4. Udział Polski w soborach w Pizie, Cividale i Konstancji	322

5. Husytyzm	329
6. Uniwersytet Jagielloński	334
§ 3. Od Bazylei do śmierci Aleksandra Jagiellończyka (1447—1506) (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	340
1. Udział Polski w soborach w Bazylei, Ferrarze i Florencji	341
2. Kardynałaty Zbigniewa Oleśnickiego i Wincentego Kota	348
3. Kwestia turecka i Warna	349
4. Kazimierz Jagiellończyk i jego polityka państwowa i kościelna	352
5. Kościelna polityka Jana Olbrachta i Aleksandra	355
§ 4. Stan duchowny (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	356
1. Spory Kościoła ze szlachtą	358
2. Obsadzanie biskupstw i urzędów kościelnych	360
3. Ciężary państwowe duchowieństwa	368
4. Duchowieństwo w stosunkach wewnętrznych	370
5. Wybitne jednostki wśród duchowieństwa	374
6. Zakony	379
§ 5. Kościół prawosławny w państwie polsko-litewskim (<i>Ks. Tadeusz Śliwa</i>)	383
1. Sytuacja prawna prawosławia w państwie Jagiellonów	384
2. Organizacja Kościoła wschodniego do początków XVI wieku (r. 1506)	385
3. Episkopat i duchowieństwo	387
4. Życie wewnętrzne Cerkwi. Próby unii kościelnej	388
§ 6. Unia florencka polskich Ormian (<i>Ks. Zdzisław Obertyński</i>)	391
§ 7. Dzieje ustroju kościelnego w Polsce	394
1. Nowe diecezje i metropolia lwowska (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	395
2. Geneza prymasostwa polskiego (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	399
3. Kapituły, kolegiaty, synody (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	401
4. Ustrój kurii biskupiej. Sądownictwo kościelne (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	405
5. Organizacja wewnętrzna diecezji; archidiaconaty i dekanaty (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	407
6. Parafie i szkolnictwo parafialne (<i>Ks. Bolesław Kumor</i>)	410
7. Rozwój prawa kościelnego (<i>Tadeusz Silnicki</i>)	413
§ 8. Życie wewnętrzne. Służba Boża. Opieka społeczna Kościoła. Kultura chrześcijańska	416
1. Życie wewnętrzne i religijność społeczeństwa (<i>Karol Górski</i>)	418
2. Służba Boża (<i>Ks. Wacław Schenk</i>)	423
3. Opieka społeczna Kościoła (<i>Ks. Kazimierz Dola</i>)	433
4. Kultura muzyczna Kościoła (<i>Ks. Karol Mrowiec CM</i>)	442
§ 9. Dzieje polskiej nauki teologicznej (<i>Bp Marian Rechowicz</i>)	446
§ 10. Polskie misje zewnętrzne (<i>Ks. Michał Jagusz TJ</i>)	458